

Brüssel, 19. mai 2017
(OR. en)

9316/17

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0359 (COD)

JUSTCIV 112
EJUSTICE 65
ECOFIN 418
COMPET 415
EMPL 312
SOC 398
CODEC 833

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	COREPER/nõukogu
Komisjoni dok nr:	14875/16
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse ennetava restruktureerimise raamistikke, uue võimaluse andmist ning restruktureerimise, maksejõuetuse ja maksekohustustest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi 2012/30/EL – Poliitiline mõttevahetus

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon edastas nõukogule ja Euroopa Parlamendile oma 23. novembri 2016. aasta kirjas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku, milles käsitletakse ennetava restruktureerimise raamistikke, uue võimaluse andmist ning restruktureerimise, maksejõuetuse ja maksekohustustest vabastamise menetluste tõhususe suurendamise meetmeid ning millega muudetakse direktiivi 2012/30/EL (edaspidi „kavandatav maksejõuetuse direktiiv“).
2. Kavandatava maksejõuetuse direktiivi suhtes kohaldatakse seadusandlikku tavamenetlust.
3. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse kavandatava direktiivi kohta vastu 29. märtsil 2017.

4. Kõnealune ettepanek on ELi kapitaliturgude liidu kava ja ühtse turu strateegia üks põhielemente. Selle eesmärk on vähendada olulisimaid kapitali vaba liikumise takistusi, mis on tingitud liikmesriikide restruktureerimis- ja maksejõuetusraamistike erinevustest, ning tagada finantsraskustesse sattunud elujõuliste ettevõtete ja ettevõtjate juurdepääs tõhusatele ennetava restruktureerimise ja uue võimaluse andmise menetlustele, kaitstes samal ajal võlausaldajate õigustatud huve. Seletuskirja kohaselt püütakse ettepanekuga luua tasakaal võlgnike, võlausaldajate, töötajate ja üldsuse erinevate huvide vahel, andes liikmesriikidele direktiivi siseriiklikusse õigusesse ülevõtmisel teatava paindlikkuse. Seoses komisjoni poolt pangandusliidu osas tehtava tööga on ettepaneku eesmärk ühtlasi aidata vältida viivislaenude osakaalu suurenemist.
5. Ettepaneku eesmärgid pälvisid justiits- ja siseküsimuste nõukogu 27. jaanuari 2017. aasta mitteametlikul istungil üldjoontes ministrite laialdase heakskiidu. Nimetatud istungil peetud aruteludest ilmnes, et oluline on saavutada võlgnike ja võlausaldajate huvide õiglane tasakaal ja võimaldada teatavat paindlikkust, et mitte sekkuda hästi toimivatesse riiklikesse süsteemidesse. Tsiviilõiguse töörühmas (maksejõuetus) seni toimunud arutelud on näidanud, et ettepaneku eesmärkide osas valitseb üldine heakskiit. Ühtlasi on aga delegatsioonid rõhutanud, et kavandatav direktiiv on keerukas, sest on seotud ka muude riikliku õiguse valdkondadega, ning sellest tuleneb vajadus anda liikmesriikidele piisavalt paindlikkust kohandamiseks ELi meetmeid vastavalt kohalikele majanduslikele olukorrale ja õigusstruktuuridele.
6. Eesistujariik on seisukohal, et kavandatav maksejõuetuse direktiiv võib anda olulise panuse piiriüleste investeeringute tegemisse, aidata tugevdada Euroopa majandust ning luua töökohti, andes raskustesse sattunud ettevõtetele ja ettevõtjatele hingamisruumi ning aidates nad taas jalule. Seetõttu leiab eesistujariik, et kõnealusele ettepanekule tuleks nõukogus pöörata asjakohast tähelepanu.
7. Töörühmas on tehtud märkimisväärseid edusamme ning pärast artiklite 1–9 põhjalikku läbivaatamist on eesistujariik teinud kindlaks rea aspekte, mille puhul on vaja anda teataval määral poliitilisi suuniseid.

8. Allpool välja toodud aspekte ei tohiks käsitada ainsate töörühma koosolekutel esile kerkinud küsimustena. Nende aspektide puhul on aga kindlaks tehtud, et siin on juba vaja teataval määral poliitilisi suuniseid edasiseks tööks ekspertide tasandil. Seetõttu jätkatakse töörühmas tööd kavandatava maksejõuetuse direktiivi kõigi muude aspektidega.

II. PÕHIMÕTTED

A. Riiklike kohtute roll ennetava restruktureerimise raamistikes

9. Võlgnike jaoks ennetava restruktureerimise raamistike kättesaadavuse ja ligipääsetavuse suurendamiseks on kavandatavasse direktiivi lisatud säte, milles nähakse ette õigus- või haldusasutuste sekkumine vaid juhul, kui see on vajalik mõjutatud osapoolte õiguste kaitsmiseks. Komisjoni sõnul on selle sätte eesmärk suurendada tõhusust ja vähendada viivitusi ja kulusid, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, tunnistades samal ajal kohtuliku kontrolli rolli, kui mõjutatud osapoolte õigused on ohus. Peale selle paistab, et ettepanekus võimaldatakse liikmesriikidele teatavat paindlikkust kõnealuse sätte ülevõtmisel oma riiklikku maksejõuetusraamistikku.
10. Mõne liikmesriigi kogemused annavad aga tunnistust, et õigus- või haldusasutuse sekkumine ei tähenda alati menetluse tõhususe vähenemist. Paljud delegatsioonid rõhutasid olulist aspekti, et õigus- või haldusasutuse ülesanne on tagada erapooletus, kindlustada tasakaal võlgnike ja võlausaldajate ning samuti eri võlausaldajate huvide vahel ja lisaks kaitsta üldsuse huve. Arvestades, et kõnealune kohtu rolli piiramine on ette nähtud kohustusena, võib see sätte piirata liikmesriikide menetlusautonoomiat, kui ei ole täpselt selgitatud, millistel juhtudel võib liikmesriik lubada kohtul menetlusse sekkuda. Seetõttu tuleks tunnistada, et liikmesriigi õiguskorra alusel võidakse teatavate asjaolude korral anda õigus pöörduda kohtute poole.

11. Selleks et saavutada eesmärk suurendada tõhusust ja vähendada viivitusi ja kulusid, austades samal ajal liikmesriikide menetlusautonoomiat, võiks nimetatud üldpõhimõtte ümber sõnastada, et võimaldada liikmesriikidel soovi korral kohtute või asjaomase haldusasutuse rolli menetluses piirata, ilma et see oleks kohustuslik, andes liikmesriikidele seeläbi piisavalt paindlikkust.
12. *Eesistujariik kutsub seetõttu nõukogu üles kinnitama lähenemisviisi, mille kohaselt tööd jätkatakse eeldades, et üldpõhimõtte piirata kohtute või haldusasutuse rolli ennetava restruktureerimise raamistikes peaks võimaldama liikmesriikidele rohkem paindlikkust, kui on ette nähtud praeguses ettepanekus.*

B. Varade käsutusõiguse säilitanud võlgnik

13. Üks ettepaneku põhieesmärke on saavutada sobiv tasakaal võlgnike ja võlausaldajate huvide vahel. Seetõttu tuleks näha ette kaitsemeetmed juhtudeks, mil kavandatavad meetmed võivad avaldada negatiivset mõju osapoolte õigustele. See on eriti oluline, et tagada investoritele piiriüleses kontekstis õiguskindlus.
14. Kavandatavas maksejõuetuse direktiivis nähakse ette põhimõtte, mida nimetatakse varade käsutusõiguse säilitanud võlgniku põhimõtteks ning mis seisneb selles, et võlgnikele peaks ennetava restruktureerimise menetlust alustades jääma täielik või vähemalt osaline kontroll oma äritegevuse üle. Nimetatud põhimõtte on pälvinud töörühmas delegatsioonide üldise heakskiidu.
15. Kavandatavas maksejõuetuse direktiivis nõutakse liikmesriikidelt ühtlasi iga juhtumi puhul eraldi otsustamist restruktureerimise spetsialisti määramise või kaasamise vajaduse üle olenevalt olukorrast või võlgniku konkreetsetest vajadustest, keelates seega liikmesriikidel sellise spetsialisti iga juhtumi puhul kohustuslikus korras määramise või kaasamise. Teatud juhtudel on aga tarvis teatavat järelevalvet, kui see on vajalik, et kaitsta võlausaldaja õigustatud huve. Restruktureerimise spetsialisti määramine või kaasamine annab sellistel juhtudel vajaliku kaitse.

16. Kavandatav maksejõuetuse direktiiv hõlmab ammendavat loetelu juhtudest, mil liikmesriigid võivad nõuda restruktureerimise valdkonna spetsialisti määramist või kaasamist. Töörühmas toimunud arutelud on aga näidanud, et ammendav loetelu ei pruugi anda liikmesriikidele asjakohast paindlikkust võlgnike ja võlausaldajate huvide vahelise tasakaalu tagamiseks. Üks võimalus sellise paindlikkuse võimaldamiseks oleks muuta kõnealune loetelu mitteammendavaks.
17. *Eesistujariik kutsub nõukogu üles kinnitama lähenemisviisi, mille kohaselt ettepanekuga tehakse tööd eeldades, et võlgnikule peaks jääma ennetava restruktureerimise menetluste vältel vähemalt osaline kontroll oma äritegevuse ja varade üle.*
18. *Peale selle palub eesistujariik nõukogul leppida kokku, et kavandatav maksejõuetuse direktiiv peaks tagama liikmesriikidele asjakohase paindlikkuse restruktureerimise spetsialisti kohustusliku määramise või kaasamise osas, näiteks spetsialisti määramist nõudvate juhtude loetelu mitteammendavaks muutmisega.*

III. KOKKUVÕTE

19. Eesistujariik kutsub COREPERi/nõukogu (justiits- ja siseküsimused) üles poliitilisele mõttevahetusele eesmärgiga kiita heaks käesoleva märkuse II jaos välja toodud põhimõtted kavandatava direktiivi osas eelseisva töö üldsuunistena.